

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
30 päivänä huhtikuuta 1996 *

Asiassa C-194/94,

jonka Tribunal de commerce de Liège (Belgia) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa

CIA Security International SA

vastaan

Signalson SA ja

Securitel SPRL

ennakkoratkaisun EY:n perustamissopimuksen 30 artiklan tulkinnasta ja teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY (EYVL L 109, s. 8), sellaisena kuin se on muutettuna 22 päivänä maaliskuuta 1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY (EYVL L 81, s. 75), tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat C. N. Kakouris, D. A. O. Edward ja J.-P. Puissochet sekä tuomarit G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann (esittelevä tuomari), J. L. Murray, H. Ragnemalm ja L. Sevón,

julkisasiamies: M. B. Elmer,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— CIA Security International SA, edustajanaan asianajaja C. van Rutten, Liège,

— Signalson SA, edustajanaan asianajaja V.-V. Dehin, Liège,

— Securitel SPRL, edustajanaan asianajaja J.-L. Brandenburg, Liège,

— Belgian hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön hallintojohtaja J. Devadder,

— Saksan hallitus, asiamiehenään liittovaltion talousministeriön Ministerialrat E. Röder,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja A. Bos,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehinään Treasury Solicitor's Departmentin virkamies S. Braviner ja barrister E. Sharpston,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen pääneuvonantaja R. Wainwright ja oikeudellisessa yksikössä toimiva kansallinen virkamies J.-F. Pasquier,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan CIA Security International SA:n, edustajanaan C. van Rutten; Signalson SA:n, edustajanaan V.-V. Dehin; Belgian hallituksen, asiamiehenään sisäasiainministeriön avustava neuvonantaja D. Jacob; Alankomaiden hallituksen, asiamiehenään avustava oikeudellinen neuvonantaja J. S. van den Oosterkamp; Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, asiamiehinään S. Braviner ja E. Sharpston, ja Euroopan yhteisöjen komission, asiamiehinään R. Wainwright ja J.-F. Pasquier, esittämät suulliset huomautukset 5.7.1995 pidetyssä istunnossa,

kuultuaan julkisasiamiehen 24.10.1995 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Tribunal de commerce de Liège on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 20.6.1994 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 4.7.1994, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kuusi ennakkoratkaisukysymystä EY:n perustamisopimuksen 30 artiklan ja teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY (EYVL L 109, s. 8, jäljempänä direktiivi 83/189/ETY), sellaisena kuin se on muutettuna 22 päivänä maaliskuuta 1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY (EYVL L 81, s. 75), tulkinnasta.

- 2 Nämä kysymykset koskevat riita-asiaa CIA Security International (jäljempänä CIA Security) vastaan Signalson (jäljempänä Signalson) ja Securitel (jäljempänä Securitel); nämä kolme yritystä ovat vartiointiyrityksistä, turva-alan yrityksistä ja sisäisistä vartiointipalveluista 10.4.1990 annetussa Belgian laissa (jäljempänä turva-alan yrityksistä annettu laki) tarkoitettuja turva-alan yrityksiä.

- 3 Tämän lain 1 pykälän 3 momentin mukaan ”turva-alan yrityksellä tarkoitetaan tässä laissa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa kolmansille jatkuvasti tai satunnaisesti hälytysjärjestelmien ja hälytyskeskusten suunnittelu-, asennus- ja huoltopalveluita”.

- 4 Turva-alan yrityksistä annetun lain 1 pykälän 4 momentin mukaan ”tässä pykälässä tarkoitettuja hälytysjärjestelmiä ja hälytyskeskuksia ovat sellaiset järjestelmät ja keskuksat, joiden tarkoituksena on estää tai havaita henkilöihin tai omaisuuteen kohdistuvat rikkomukset”.

- 5 Tämän saman lain 4 pykälän mukaan ”turva-alan yritystoimintaa ei voida harjoittaa ilman sisäasianministeriön ennakkollista lupaa. Tällainen lupa annetaan vain, jos yritys täyttää esillä olevan lain säännökset ja kuninkaan vahvistamat varallisuutta ja teknisiä välineitä koskevat edellytykset — —”.

- 6 Turva-alan yrityksistä annetun lain 12 pykälän mukaan ”1 pykälän 4 momentissa tarkoitettuja hälytysjärjestelmiä ja hälytyskeskuksia tai niiden osia ei voida myydä tai saattaa muulla tavalla käyttäjien käyttöön ennen kuin ne on hyväksytty etukäteen kuninkaan vahvistamaa menettelyä noudattaen — —”.

- 7 Tämä menettely vahvistettiin vartiointiyrityksistä, turva-alan yrityksistä ja sisäisistä vartiointipalveluista 10.4.1990 annetussa Belgian laissa tarkoitettujen hälytysjärjestelmien ja hälytyskeskusten hyväksymistä koskevasta menettelystä 14.5.1991 annetulla kuninkaallisella asetuksella (arrêté royal, jäljempänä 14.5.1991 annettu asetus).
- 8 Tämän asetuksen 2 pykälän 1 momentissa säädetään, että ”valmistaja, maahantuoja, tukkumyyjä tai muu luonnollinen tai oikeushenkilö ei voi Belgiassa myydä tai saattaa muulla tavalla käyttäjien käyttöön uusia laitteita, jos tässä tarkoituksessa muodostettu toimikunta, jäljempänä laitetoimikunta, ei ole hyväksynyt tällaisia laitteita etukäteen”.
- 9 Kyseisen 14.5.1991 annetun asetuksen 4—7 pykälän mukaan laitteiden mahdollista hyväksyntää edeltää laitteiden tutkinta ja testaus.
- 10 Asetuksen 5 pykälän mukaan tällä tutkinnalla tarkoitetaan laitteiden tunnistamista, elektronisten piirien tarkastamista valmistajan antamien asiakirjojen perusteella ja vaadittavien vähimmäistoimintojen tarkastamista. Kyseisen 14.5.1991 annetun asetuksen 6 pykälän mukaiset kokeet koskevat laitteiden toimivuutta, mekaanisia seikkoja, mekaanisen tai elektronisen tai molempien toimivuuden luotettavuutta, väärin hälytysten mahdollisuutta sekä suojamekanismeja väärinkäyttöä ja laitteiden toimintakyvyttömäksi tekemistä vastaan. Tässä tarkoituksessa laitteille on tehtävä kyseisen asetuksen liitteissä 3 ja 4 edellytetyt testit.
- 11 14.5.1991 annetun asetuksen 8 pykälässä säädetään, että ”jos hakija näyttää toteen tarpeellisin asiakirjoin, että toisessa ETY:n jäsenvaltiossa ETY:n standardien mukaan luvan saanut laboratorio on jo suorittanut hänen laitteilleen vähintäänkin niitä vastaavat kokeet, joista on säädetty asetuksen 7 pykälässä, ja että laitteet on

hyväksytyt enintään kolme vuotta ennen esillä olevaa hakemusta, asetuksen 4 pykälän 1 momentissa tarkoitettu laitos tekee laitteille vain sellaiset kokeet, joita ei ole vielä toteutettu toisessa ETY:n jäsenvaltiossa”.

- 12 Oikeudenkäyntiasiakirjoista käy lisäksi ilmi, että 14.5.1991 annettua asetusta ei ollut annettu komissiolle tiedoksi noudattaen direktiivin 83/189/ETY mukaista teknisten määräysten tiedoksiantomenettelyä ja että komission antaman ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisen perustellun lausunnon seurauksena Belgian hallitus antoi helmikuussa 1993 tiedoksi ehdotuksen uudeksi kuninkaalliseksi asetukseksi hälytysjärjestelmien ja hälytyskeskusten hyväksymistä koskevasta menettelystä. Tämä 31.3.1994 annettu ehdotus on sisällöllisesti samanlainen kuin Belgian hallituksen kumoama, 14.5.1991 annettu asetus ottaen kuitenkin huomioon, että 14.5.1991 annetun asetuksen 8 pykälää muutettiin komission tekemien ehdotusten mukaisesti.
- 13 Pääasian kolme yritystä ovat kilpailijoita, joiden kaupallinen toiminta muodostuu erityisesti hälytysjärjestelmien ja hälytyskeskusten valmistuksesta ja myynnistä.
- 14 CIA Security nosti 21.1.1994 Tribunal de commerce de Liègessä kanteen, jossa se vaati Signalsonin ja Securitelin velvoittamista lopettamaan tammikuussa 1994 aloittamansa vilpillisen toiminnan. CIA Security perusti kanteensa kauppatavoista 14.7.1991 annetun Belgian lain 93 ja 95 pykälään, joissa kielletään hyvien kauppatapojen vastaiset toimet. CIA Security katsoo itse asiassa, että Signalson ja Securitel ovat syyttäneet CIA Securitelia virheellisesti siitä, että sen markkinoima murtovarkauksia estävä järjestelmä, Andromède, ei täytä Belgian turva-alan järjestelmiä koskevan lainsäädännön edellytyksiä.
- 15 Signalson ja Securitel esittävät vastavaatimuksinaan pääasiallisesti, että CIA Security velvoitettaisiin lopettamaan toimintansa sillä perusteella, ettei sillä ole lupaa harjoittaa turva-alan yritystoimintaa ja että se markkinoi turva-alan järjestelmää, jota ei ole hyväksytty.

16 Tribunal de commerce de Liège katsoi välipäätöksessään, että vaikka kantajan vaatimuksissa ja vastavaatimuksissa vaaditaan rangaistusta vilpillisistä käytännöistä, jotka on kielletty kauppatavoista annetussa laissa, näitä käytäntöjä on silti arvioitava turva-alan yrityksistä annetun lain säännösten ja 14.5.1991 annetun asetuksen perusteella.

17 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin totesi siten yhtäältä, että jos CIA Security on rikkonut turva-alan yrityksistä annettua lakia ja 14.5.1991 annettua asetusta, sen tuomioistuimessa nostamat kanteet voidaan jättää tutkimatta asiavaltuuden ja oikeussuojan tarpeen puuttumisen vuoksi, ja toisaalta että jos turva-alan yrityksistä annettu laki ja 14.5.1991 annettu asetukset ovat yhteensopimattomia yhteisön oikeuden kanssa, Signalsonin ja Securitelin esittämät vastavaatimukset toiminnan lopettamisesta eivät voi perustua näiden säännösten rikkomiselle.

18 Epäillessään kyseisten belgialaisten säädösten yhteensopivuutta perustamissopimuksen 30 artiklan kanssa ja todettuaan ettei näitä säädöksiä ollut annettu ennalta komissiolle tiedoksi direktiivin 83/189/ETY mukaisesti, Tribunal de commerce de Liège päätti lykätä ratkaisun antamista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Aiheutuuko vartiointiyrityksistä, turva-alan yrityksistä ja sisäisistä vartiointipalveluista 10.4.1990 annetusta Belgian laista ja erityisesti sen 4 ja 12 pykälästä tuonnin määrällisiä rajoituksia tai ETY:n perustamissopimuksen 30 artiklassa kiellettyjä tuonnin määrällisiä rajoituksia vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä?

2) Onko 10.4.1990 annetussa Belgian laissa tarkoitettujen hälytysjärjestelmien ja hälytyskeskusten hyväksymistä koskevasta menettelystä 14.5.1991 annettu

kuninkaallinen asetus ja erityisesti sen 2 ja 8 pykälä yhteensopiva perustamisopimuksen 30 artiklan kanssa, jossa kielletään tuonnin määrälliset rajoitukset ja kaikki tuonnin määrällisiä rajoituksia vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet?

- 3) Sisältääkö edellä mainittu 10.4.1990 annettu laki ja erityisesti sen 4 ja 12 pykälä sellaisia teknisiä määräyksiä, jotka olisi annettava komissiolle etukäteen tiedoksi direktiivin 83/189/ETY 8 artiklan mukaisesti?
- 4) Sisältääkö 14.5.1991 annettu kuninkaallinen asetus ja erityisesti sen 2 ja 8 pykälä sellaisia teknisiä määräyksiä, jotka olisi annettava komissiolle etukäteen tiedoksi direktiivin 83/189/ETY 8 artiklan mukaisesti?
- 5) Ovatko teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY säännökset ja erityisesti sen 8 ja 9 artikla ehdottomia ja riittävän täsmällisiä, jotta yksityiset voivat vedota niihin kansallisissa tuomioistuimissa?
- 6) Edellyttääkö yhteisön oikeus ja sen soveltamisesta yksityiselle johtuva suoja, että kansallinen tuomioistuin jättää soveltamatta sellaista kansallista teknistä määräystä, jota sen antanut jäsenvaltio ei ole antanut komissiolle tiedoksi neuvoston direktiivin 83/189/ETY 8 artiklan mukaisesti?"

Alustavat huomautukset

- 19 Aluksi on huomattava, että Belgian hallituksen, Signalsonin ja Securitelin mukaan jokainen kysymys, joka koskee 14.5.1991 annetun asetuksen yhteensopivuutta yhteisön oikeuden kanssa, on vailla kohdetta, koska kansallisen tuomioistuimen on

sovellettava siinä vireillä olevassa menettelyssä tuomion antamishetkellä voimassa olevaa lakia, ja että 14.5.1991 annettu asetus on korvattu kanteen nostamisen jälkeen 31.3.1994 annetulla kuninkaallisella asetuksella, joka on myös komission mukaan yhteensopiva yhteisön oikeuden kanssa.

20 Tätä näkökantaa ei voida hyväksyä. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on nimittäin arvioida kansallisten säännösten ulottuvuutta ja soveltamistapaa (ks. erityisesti asia C-45/94, Ayuntamiento de Ceuta, tuomio 7.12.1995, 26 kohta, Kok. s. I-4385). Koska kansallinen tuomioistuin voi oikeudenkäyntiasioiden erityispiirteet huomioon ottaen arvioida parhaiten, onko ennakkoratkaisu tarpeen, jotta se voisi antaa asiassa tuomion, ei voida katsoa, että ennakkoratkaisukysymykset ovat vailla kohdetta sen vuoksi, että 14.5.1991 annettu asetus on korvattu 31.3.1994 annetulla kuninkaallisella asetuksella.

21 Näissä olosuhteissa on ensiksi vastattava kolmanteen, neljänteen, viidenteen ja kuudenteen ennakkoratkaisukysymykseen.

Kolmas ja neljäs ennakkoratkaisukysymys

22 Kansallinen tuomioistuin pyrkii kolmannella ja neljännellä kysymyksellään pääasiallisesti selvittämään, ovatko sellaiset säännökset kuin turva-alan yrityksistä annetun lain 4 ja 12 pykälä ja 14.5.1991 annettu asetus teknisiä määräyksiä, jotka olisi pitänyt antaa komissiolle tiedoksi direktiivin 83/189/ETY mukaisesti ennen niiden antamista.

23 Direktiivin 83/189/ETY 1 artiklan 5 kohdan mukaan ”teknisellä määräyksellä” tarkoitetaan ”teknistä eritelmaa niihin liittyvine hallinnollisine määräyksineen, joiden

noudattaminen on lain nojalla tai käytännössä pakollista saatettaessa tuote markkinoille tai käytettäessä sitä jäsenvaltion alueella tai suuressa osassa sen aluetta, lukuun ottamatta kuitenkaan paikallisten julkisyhteisöjen antamia määräyksiä". Saman artiklan 1 kohdan mukaan "teknisellä eritelmällä" tarkoitetaan "asiakirjaan sisältyvää eritelmää tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista, kuten laadusta, suorituskyvystä, turvallisuudesta tai mitoista, mukaan lukien tuotteita koskevat termistöä, tunnuksia, kokeita ja testausmenetelmiä, pakkaamista, merkitsemistä tai selostetta koskevat vaatimukset — —".

- 24 Aluksi on tutkittava, onko turva-alan yrityksistä annetun lain 4 pykälän kaltainen säännös direktiivin 83/189/ETY mukainen tekninen määräys.
- 25 Tähän kysymykseen on annettava kieltävä vastaus, koska tekniset määräykset ovat direktiivin 83/189/ETY mukaisesti eritelmiä, joissa määritellään tuotteiden ominaisuudet, ja koska 4 pykälässä määritellään ainoastaan edellytykset turva-alan yritysten toiminnan aloittamiselle.
- 26 Mitä tulee 14.5.1991 annetun asetuksen säännöksiin, on muistutettava, että asetus sisältää yksityiskohtaisia säännöksiä erityisesti laitteiden laatua ja toimintaa koskevien sellaisten kokeiden edellytyksistä, joiden on täyttyttävä, jotta hälytysjärjestelmä tai hälytyskeskus voitaisiin hyväksyä ja saattaa markkinoille Belgiassa. Nämä säännökset ovat siten direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettuja teknisiä määräyksiä.
- 27 On muistutettava, että turva-alan yrityksistä annetun lain 12 pykälässä säädetään, että kyseisiä tuotteita voidaan myydä ainoastaan sitten, kun ne on etukäteen hyväksytty kuninkaan vahvistaman menettelyn mukaisesti, ja että tämä menettely vahvistettiin 14.5.1991 annetulla asetuksella.

- 28 Komission ja CIA Securityn mukaan lain 12 pykälä on direktiivissä tarkoitettu tekninen määräys, kun taas Signalson, Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja Belgian hallitus väittävät kirjallisissa huomautuksissaan, että kyseinen säännös on ainoastaan puitesäännös, eikä siihen sisälly mitään direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettua teknistä määräystä.
- 29 Tässä suhteessa on tärkeää todeta, että säännöstä on pidettävä direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettuna teknisenä määräyksenä, jos sillä on omia oikeusvaikutuksia. Jos kansallisen lain mukaan säännöksessä annetaan ainoastaan valtuutus sellaisten hallinnollisten asetusten antamiseen, jotka sisältävät asianosaisia velvoittavia säännöksiä, eikä säännöksestä itsestään siten aiheudu mitään oikeusvaikutuksia yksityisille, tällainen säännös ei ole direktiivissä tarkoitettu tekninen määräys (ks. asia C-317/92, komissio v. Saksa, tuomio 1.6.1994, Kok. 1994, s. I-2039, 26 kohta). Tässä yhteydessä on muistutettava, että direktiivin 83/189/ETY 8 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on antaessaan tiedoksi teknistä määräystä koskevan ehdotuksen annettava tiedoksi myös valtuutussäännökset, jos niiden tunteminen on tarpeen ehdotuksen vaikutusten arvioimiseksi.
- 30 Säännöstä on sitä vastoin pidettävä direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettuna teknisenä määräyksenä silloin, jos, kuten Belgian hallitus katsoi istunnossa, asianomaisten yritysten on säännöksen vuoksi haettava laitteilleen ennakollinen hyväksyntä, vaikka suunniteltuja hallinnollisia määräyksiä ei ole annettu.
- 31 Siten kolmanteen ja neljänteen kysymykseen on vastattava, että turva-alan yrityksistä annetun lain 4 pykälän kaltainen säännös ei ole direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettu tekninen määräys, kun taas 14.5.1991 annetun kuninkaallisen asetuksen säännökset ovat teknisiä määräyksiä, ja turva-alan yrityksistä annetun lain 12 pykälän kaltaisen säännöksen arviointi on riippuvainen säännöksen oikeusvaikutuksista kansallisen oikeuden mukaan.

Viides ja kuudes ennakkoratkaisukysymys

32 Viidennellä ja kuudennella kysymyksellään kansallinen tuomioistuin pyrkii pääasiallisesti selvittämään, ovatko direktiivin 83/189/ETY säännökset ja erityisesti sen 8 ja 9 artikla ehdottomia ja riittävän täsmällisiä, jotta yksityiset voivat vedota niihin kansallisessa tuomioistuimessa, jonka on jätettävä soveltamatta sellaista kansallista teknistä määräystä, jota ei ole annettu tiedoksi direktiivin mukaisesti.

33 Direktiivin 8 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle välittömästi tiedoksi kaikki teknisiä määräyksiä koskevat ehdotukset, paitsi jos tekninen määräys on vain kansainvälisen tai eurooppalaisen standardin täytäntöönpanoa sellaisenaan, jolloin tieto kyseisestä standardista riittää; jäsenvaltioiden on myös annettava lyhyt selvitys komissiolle niistä seikoista, joiden vuoksi teknisen määräyksen antaminen on välttämätöntä, jos perusteita ei ole selvitetty jo ehdotuksessa. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa toimitettava samanaikaisesti ehdotukseen pääasiallisesti ja suoraan liittyvät säädös- ja määräystekstit, jos niiden tunteminen on tarpeen teknistä määräystä koskevan ehdotuksen vaikutusten arvioimiseksi.

Komissio ilmoittaa muille jäsenvaltioille vastaanottamansa ehdotukset välittömästi; se voi myös toimittaa ehdotuksen 5 artiklassa tarkoitetulle komitealle ja tarvittaessa kyseisestä alasta vastuussa olevalle komitealle lausuntoa varten.

2. Komissio ja jäsenvaltiot voivat esittää teknistä määräystä koskevasta ehdotuksesta tiedon antaneelle jäsenvaltiolle huomautuksia; tämän jäsenvaltion on otettava esitetyt huomautukset myöhemmässä teknisen määräyksen valmistelussa mahdollisuuksien mukaan huomioon.”

34 Direktiivin 9 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on lykättävä, tämän kuitenkin rajoittamatta 2 ja 2 a kohdan soveltamista, teknisen määräyksen antamista kuuden kuukauden ajaksi 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta ilmoituspäivästä, jos komissio tai toinen jäsenvaltio esittää kolmen kuukauden kuluessa edellä tarkoitetusta päivästä yksityiskohtaisen lausunnon, jonka mukaan suunniteltua toimenpidettä tulisi muuttaa siitä tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle mahdollisesti aiheutuvien esteiden poistamiseksi tai vähentämiseksi. Asianomaisen jäsenvaltion on annettava komissiolle kertomus toimenpiteistä, jotka se aikoo toteuttaa sellaisten yksityiskohtaisen lausuntojen johdosta. Komissio esittää näistä toimenpiteistä huomautuksensa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu aika on 12 kuukautta, jos komissio ilmoittaa kolmen kuukauden kuluessa 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta tiedoksiannosta aikomuksestaan ehdottaa tai antaa asiasta direktiivi.

2 a. Jos komissio toteaa, että 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tiedoksianto liittyy neuvostolle annetun direktiivi- tai asetusehdotukseen sisältyvään aiheeseen, se ilmoittaa tästä asianomaiselle jäsenvaltiolle kolmen kuukauden kuluessa tiedoksiannon vastaanottamisesta.

Jäsenvaltioiden on oltava antamatta teknisiä määräyksiä komission ennen 8 artiklan 1 kohdassa säädettyä tiedonantoa antaman direktiivi- tai asetusehdotuksen soveltamisalalta 12 kuukauden ajan ehdotuksen antamisesta.

Tämän artiklan 1 ja 2 kohdan sekä 2 kohdan a alakohdan soveltaminen ei voi olla kumulatiivista.

3. Mitä 1 ja 2 kohdassa sekä 2 kohdan a alakohdassa säädetään, ei sovelleta, jos jäsenvaltio joutuu yleisen terveyden tai turvallisuuden taikka eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojelemiseen liittyvistä kiireellisistä syistä laatimaan teknisiä määräyksiä hyvin lyhyessä ajassa saadakseen ne heti annetuiksi ja otetuiksi käyttöön ehtimättä soveltaa minkäänlaista kuulemismenettelyä. Jäsenvaltioiden on 8 artiklassa tarkoitetussa tiedonannossa perusteltava toimenpiteidensä kiireellisyys. Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, jos tätä menettelyä käytetään väärin.”

35 Direktiivin 10 artiklan mukaan ”edellä 8 ja 9 artiklaa ei sovelleta, jos jäsenvaltiot noudattavat yhteisön direktiiveistä ja asetuksista johtuvia velvoitteitaan; sama koskee sellaisista kansainvälisistä sopimuksista johtuvia velvoitteita, joiden seurauksena yhteisössä vahvistetaan yhdenmukaiset tekniset eritelmät”.

36 On muistutettava, että vuonna 1986 antamassaan tiedonannossa (86/C 245/05, EYVL 1986 C 245, s. 4) komissio on määritellyt kantansa asiaan, jota Tribunal de commerce de Liègen kaksi viimeistä kysymystä koskevat. Tässä tiedonannossa komissio totesi yhtäältä, että direktiivissä annetaan sille ja jäsenvaltioille merkittävä osa, joka mahdollistaa sen, että komissio voi estää uusien kaupan teknisten esteiden syntymisen ja toisaalta että jäsenvaltioille direktiivissä asetetut velvoitteet ovat selkeitä ja yksiselitteisiä siltä osin kuin:

— jäsenvaltioiden on annettava tiedoksi direktiivin soveltamisalaan kuuluvat, teknisiä määräyksiä koskevat ehdotuksensa;

— niiden on automaattisesti lykättävä teknisiä määräyksiä koskevien ehdotusten hyväksymistä kolmella kuukaudella, lukuun ottamatta direktiivin 9 artiklan 3 kohdan mukaisia erityistapauksia;

— niiden on lykättävä teknisiä määräyksiä koskevien ehdotusten hyväksymistä edelleen kolmesta yhdeksään kuukautta sen mukaan, onko ehdotuksista esitetty huomautuksia tai onko suunniteltu yhteisön säädöksen antamista kyseisestä asiasta.

Komissio totesi lopuksi, että jos jäsenvaltiot eivät noudata direktiivistä johtuvia velvoitteitaan, tämä vaarantaa vakavasti sisämarkkinoiden saavuttamisen ja saattaa aiheuttaa kielteisiä vaikutuksia kaupalle.

37 Tiedonannosta käy ilmi, että komissio päättelee näiden toteamuksien perusteella, että ”jos jäsenvaltio antaa teknisen määräyksen, joka kuuluu direktiivin 83/189/ETY säännösten soveltamisalaan, ilman että se antaisi ehdotusta komissiolle tiedoksi ja noudattamatta status quo -velvoitetta, näin annettua määräystä ei voida panna täytäntöön kolmanteen nähden kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla. Komissio arvioi, että oikeudenkäyntiasian asianosaisilla on oikeus olettaa, että kansalliset tuomioistuimet jättävät soveltamatta sellaisia kansallisia teknisiä määräyksiä, joita ei ole annettu tiedoksi yhteisön oikeuden mukaisesti”.

38 Esillä olevassa asiassa komissio on pysyttäytynyt tällaiseen direktiivin 83/189/ETY tulkintaan, johon myös CIA Security on yhtynyt.

39 Saksan, Alankomaiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset ovat tätä tulkintaa vastaan ja arvioivat sitä vastoin, että direktiivissä 83/189/ETY tarkoitetut tekniset määräykset voivat velvoittaa yksityisiä, vaikka nämä määräykset on annettu noudattamatta direktiivissä asetettuja velvoitteita. Tämän tulkinnan perusteluja tutkitaan jäljempänä.

- 40 Aluksi on korostettava, että direktiivillä 83/189/ETY pyritään ennakkollisen valvonnan avulla suojaamaan tavaroiden vapaata liikkuvuutta, joka on yksi yhteisön peruseriaatteista. Tällainen valvonta on hyödyllinen siltä osin kuin direktiivin soveltamisalaan kuuluvat tekniset määräykset voivat aiheuttaa esteitä jäsenvaltioiden väliselle tavaroiden kaupalle, ja tällaiset esteet voidaan hyväksyä vain, jos ne ovat tarpeellisia sellaisten pakottavien vaatimusten täyttämiseksi, joilla pyritään yleistä etua koskevaan päämäärään. Direktiivillä aikaansaatu valvonta on tehokas siltä osin kuin kaikki direktiivissä tarkoitetut, teknisiä määräyksiä koskevat ehdotukset on annettava tiedoksi ja siltä osin kuin muiden kuin sellaisten määräysten, joiden osalta toimenpiteiden kiireellisyys oikeuttaa tekemään poikkeuksen, antamista ja täytäntöönpanoa on lykättävä 9 artiklassa määritettyjen ajanjaksojen ajaksi.
- 41 Tiedoksianto ja lykkäämisajanjakso antavat siten komissiolle ja muille jäsenvaltioille tilaisuuden yhtäältä tutkia, rajoittaako kyseinen suunnitelma EY:n perustamis-sopimuksen vastaisesti kauppaa tai aiheuttaako se esteitä, jotka on vältettävä toteuttamalla yhteisiä tai yhdenmukaistettuja toimenpiteitä, ja toisaalta tilaisuuden ehdottaa muutoksia suunniteltuihin kansallisiin toimenpiteisiin. Tämä menettely sallii sitä paitsi komission ehdottaa tai antaa yhteisön säädöksiä, jotka koskevat suunnitellun toimenpiteen kohteena olevaa asiaa.
- 42 Sitten on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kaikissa tapauksissa, joissa direktiivin säännökset ovat sisällöltään ehdottomia ja riittävän täsmällisiä, säännöksiin voidaan vedota jokaista direktiivin vastaista kansallista säännöstä vastaan (ks. asia 8/81, Becker, tuomio 19.1.1982, Kok. 1982, s. 53 ja yhdistetyt asiat C-6/90 ja C-9/90, Francovich ym., tuomio 19.11.1991, Kok. 1991, s. I-5357).
- 43 Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen mukaan direktiivin 83/189/ETY säännökset eivät täytä näitä edellytyksiä erityisesti sen vuoksi, että tiedoksiantomenettelyyn sisältyy useita epätarkkoja osia.

- 44 Tätä näkökantaa ei voida hyväksyä. Itse asiassa direktiivin 83/189/ETY 8 ja 9 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden täsmällisestä velvoitteesta antaa komissiolle tiedoksi teknisiä määräyksiä koskevat ehdotuksensa ennen teknisten määräysten antamista. Koska nämä artikkelit ovat sisältönsä puolesta ehdottomia ja riittävän täsmällisiä, yksityiset voivat vedota niihin kansallisissa tuomioistuimissa.
- 45 Lisäksi on vielä tutkittava niitä oikeudellisia seurauksia, joita aiheutuu jäsenvaltioiden tiedoksiantovelvollisuuden laiminlyönnistä, eli tarkemmin sitä, onko direktiiviä 83/189/ETY tulkittava niin, että tiedoksiantovelvollisuuden laiminlyönti, jota on pidettävä menettelyvirheenä kyseisten teknisten määräysten antamisessa, aiheuttaa sen, että kyseisiä teknisiä määräyksiä ei voida soveltaa yksityisiä oikeussubjekteja vastaan.
- 46 Saksan, Alankomaiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset katsovat tässä suhteessa, että direktiivi 83/189/ETY koskee yksinomaan jäsenvaltioiden ja komission välisiä suhteita ja että siinä rajoitutaan luomaan menettelyä koskevia velvoitteita, joita jäsenvaltioiden on noudatettava teknisiä määräyksiä antaessaan, mutta että niiden toimivaltaa kyseisten määräysten antamiseen lykkäysajanjakson jälkeen ei kuitenkaan aseteta kyseenalaiseksi; kyseiset hallitukset väittävät myös, että direktiiviin ei sisälly mitään nimenomaista säännöstä, joka koskisi sellaisia seuraamuksia, joita menettelyä koskevien velvoitteiden noudattamatta jättämisestä voi aiheutua.
- 47 Tässä yhteydessä on aluksi otettava huomioon, että mikään näistä seikoista ei estä sitä, että direktiivin 83/189/ETY noudattamatta jättäminen aiheuttaa kyseisten teknisten määräysten soveltamatta jättämisen.
- 48 Direktiivistä 83/189/ETY johtuvien velvoitteiden rikkomisesta voi aiheutua tällainen seuraus, vaikka tätä koskevaa nimenomaista säännöstä ei olisikaan annettu.

Kuten on jo todettu, on selvää, että direktiivillä on tarkoitus suojella tavaroiden vapaata liikkuvuutta ennakkollisen valvonnan avulla ja että tiedoksiantovelvollisuus on olennainen keino tämän yhteisön valvonnan toteuttamiseksi. Tämän valvonnan tehokkuus vahvistuu entisestään, kun direktiiviä tulkitaan siten, että tiedoksiantovelvollisuuden rikkominen merkitsee olennaista menettelymääräysten rikkomista, joka aiheuttaa sen, ettei kyseisiä teknisiä määräyksiä voida soveltaa yksityisiin oikeussubjekteihin.

49 Seuraavaksi on todettava, että tällainen direktiivin tulkinta on asiassa 380/87, Enichem Base ym., 13.7.1989 annetun tuomion (Kok. 1989, s. 2491, 19—24 kohta) mukainen. Tässä tuomiossa, jossa yhteisöjen tuomioistuin otti kantaa jäsenvaltioiden velvoitteeseen antaa komissiolle tiedoksi kansalliset säädösehdotukset, jotka koskivat jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY (EYVL L 194, s. 39) tietyn artiklan soveltamisalaa, yhteisöjen tuomioistuin katsoi, ettei tutkittavana olevan säännöksen sanamuodosta eikä sen tarkoituksesta voitu päätellä, että jäsenvaltioille asetetun tiedoksiantovelvollisuuden noudattamatta jättäminen aiheuttaisi itsessään jäsenvaltioiden antamien säädösten lainvastaisuuden. Tässä suhteessa yhteisöjen tuomioistuin korosti nimenomaisesti, että kyseisessä säännöksessä rajoituttiin asettamaan ennakkollinen tiedoksiantovelvollisuus ja että suunniteltujen säädösten täytäntöönpanon edellytykseksi ei asetettu komission suostumusta tai sen vastustuksen puuttumista, eikä säännöksessä säädetty yhteisön suorittamasta kyseisten ehdotusten valvonnasta. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi siten, että kyseinen säännös koski jäsenvaltioiden ja komission välisiä suhteita, mutta sillä ei sitä vastoin annettu yksityisille mitään sellaista oikeutta, jota loukattaisiin, jos jäsenvaltio rikkoisi velvoitettaan antaa komissiolle etukäteen tiedoksi säädösehdotuksensa.

50 Esillä olevassa asiassa sitä vastoin direktiivin tarkoituksena ei ole pelkästään antaa komissiolle tietoa, vaan, kuten tämän tuomion 41 kohdassa on jo todettu, yleisemmin poistaa tai rajoittaa kaupan esteitä, antaa muille jäsenvaltioille tieto jäsenvaltion suunnittelemista teknisistä määräyksistä, antaa komissiolle ja muille jäsenvaltioille tarpeellinen aika reagoimiseen ja sellaisen muutoksen ehdottamiseen, jolla vähennetään suunnitellusta toimenpiteestä aiheutuvia tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoituksia, ja antaa komissiolle tarpeellinen aika ehdottaa yhdenmukaistamisdirektiiviä. Sitä paitsi direktiivin 83/189/ETY 8 ja 9 artiklan sanamuoto on selkeä,

koska säännöksissä säädetään yhteisön valvontamenettelystä kansallisten säädösehdotusten osalta ja koska näiden säännösten mukaan kyseiset ehdotukset voidaan toteuttaa vasta sen jälkeen, kun komissio on antanut niitä koskevan suostumuksensa, tai jos komissio ei ole vastustanut niitä.

51 Lopuksi on tutkittava, kuten Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on erityisesti huomauttanut, onko olemassa direktiiviin 83/189/ETY liittyviä erityisiä syitä, joiden vuoksi direktiiviä ei voitaisi tulkita siten, että sen vastaisesti annettuja teknisiä määräyksiä ei voida soveltaa kolmansiin.

52 Tältä osin on huomautettu, että tällaisten määräysten soveltumattomuus kolmansiin aiheuttaisi lainsäädäntöön aukon kyseisessä kansallisessa oikeusjärjestelmässä ja ja voisi siten aiheuttaa vakavia haittoja, erityisesti koska soveltumattomuus koskee turva-alan määräyksiä.

53 Tällaista perustelua ei voida hyväksyä. Itse asiassa jäsenvaltio voi turvautua direktiivin 83/189/ETY 9 artiklan 3 kohdan mukaiseen kiireellisiin asioita koskevaan menettelyyn, jos se tässä säännöksessä määritellyistä syistä katsoo tarpeelliseksi laatia lyhyessä ajassa teknisiä määräyksiä, jotka on annettava ja pantava täytäntöön heti, ilman että kuulemismenettelyn soveltaminen olisi mahdollinen.

54 Edellä esitetty huomioon ottaen on katsottava, että direktiiviä 83/189/ETY on tulkittava siten, että tiedonantovelvollisuuden rikkominen aiheuttaa sen, että kyseisiä teknisiä määräyksiä ei voida soveltaa yksityisiä oikeussubjekteja vastaan.

55 Siten viidenteen ja kuudenteen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 83/189/ETY 8 ja 9 artiklaa on tulkittava siten, että yksityiset voivat vedota niihin

kansallisessa tuomioistuimessa, jonka on jätettävä soveltamatta sellaista kansallista teknistä määräystä, jota ei ole annettu tiedoksi direktiivin mukaisesti.

Ensimmäinen ja toinen kysymys

- 56 Ensimmäisellä ja toisella kysymyksellään ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään, ovatko sellaiset kansalliset säännökset kuin turva-alan yrityksistä annetun lain 4 ja 12 pykälä ja 14.5.1991 annettu kuninkaallinen asetus perustamissopimuksen 30 artiklan vastaisia.
- 57 Kolmanteen, neljänteen, viidenteen ja kuudenteen kysymykseen annettu vastaus huomioon ottaen ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen ei ole tarpeellista vastata siltä osin kuin ne koskevat turva-alan yrityksistä annetun lain 12 pykälää ja 14.5.1991 annettua kuninkaallista asetusta, koska niitä ei voida soveltaa yksityisiin. Siten on vastattava ainoastaan ensimmäisen kysymyksen siihen osaan, jossa pyritään selvittämään, onko turva-alan yrityksistä annetun lain 4 pykälän kaltainen säännös, jonka mukaan kukaan ei voi harjoittaa turva-alan yritystoimintaa ilman sisäasiainministeriön lupaa, perustamissopimuksen 30 artiklan vastainen.
- 58 Tämän osalta on todettava, että tällainen säännös, jossa säädetään turva-alan yritystoiminnan aloittamisen ja harjoittamisen edellytyksistä, ei kuulu suoraan perustamissopimuksen 30 artiklan, joka koskee tavaroiden vapaata liikkuvuutta jäsenvaltioiden välillä, soveltamisalaan. Lisäksi on todettava, että oikeudenkäyntiasiakirjoista ei käy ilmi mitään, minkä perusteella voitaisiin katsoa, että tällaisella säännöksellä olisi tavaroiden vapaata liikkuvuutta rajoittavia vaikutuksia tai että säännös olisi muuten yhteisön oikeuden vastainen.

- 59 Siten ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että turva-alan yrityksistä annetun lain 4 pykälän kaltainen kansallinen säännös ei ole perustamis-sopimuksen 30 artiklan vastainen.

Oikeudenkäyntikulut

- 60 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Belgian, Saksan, Alankomaiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Tribunal de commerce de Liège'n 20.6.1994 tekemällä päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

- 1) Vartiointiyrityksistä, turva-alan yrityksistä ja sisäisistä vartiointipalveluista 10.4.1990 annetun Belgian lain 4 pykälän kaltainen säännös ei ole teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettava menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa neuvoston direktiivissä 83/189/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY, tarkoitettu tekninen määräys, kun taas sellaiset säännökset, jotka sisältyvät 10.4.1990 annetussa Belgian laissa tarkoitettujen hälytysjärjestelmien ja hälytyskeskusten hyväksymistä koskevasta menettelystä 14.5.1991 annettuun kuninkaalliseen asetukseen, ovat

teknisiä määräyksiä, ja edellä mainitun 10.4.1990 annetun lain 12 pykälän kaltaisen säännöksen arviointi on riippuvainen säännöksen oikeusvaikutuksista kansallisen oikeuden mukaan.

- 2) Direktiivin 83/189/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 88/182/ETY, 8 ja 9 artiklaa on tulkittava siten, että yksityiset voivat vedota niihin kansallisessa tuomioistuimessa, jonka on jätettävä soveltamatta selaista kansallista teknistä määräystä, jota ei ole annettu tiedoksi direktiivin mukaisesti.
- 3) Edellä mainitun 10.4.1990 annetun lain 4 pykälän kaltainen kansallinen säännös ei ole EY:n perustamisopimuksen 30 artiklan vastainen.

Rodríguez Iglesias

Kakouris

Edward

Puissochet

Mancini

Moitinho de Almeida

Kapteyn

Gulmann

Murray

Ragnemalm

Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 30 päivänä huhtikuuta 1996.

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias

kirjaaja

presidentti